

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 24Csp/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519200379
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Filová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2019:1519200379.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudcom JUDr. Máriou Filovou, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: O. L. N. R. I. G. N. P. , nar. XX.X.XXXX, trvalý pobyt K. - O., o zaplatenie 4.815,21€ s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.982,01€ spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 2.982,01€ od 9.4.2016 do zaplatenia, ktoré sumy súd povoľuje žalovanému splácať v mesačných splátkach vo výške 30,-€, vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého zostávajúceho plnenia.

II. Súd žalobu v časti istiny vo výške 1.833,20€ a príslušenstvu zamietal.

III. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 23,86%, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou elektronicky podanou dňa 25.1.2019 sa právny predchodca žalobcu prostredníctvom advokáta domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.815,21€, spolu s príslušenstvom - 5% ročným úrokom z omeškania zo žalovanej istiny od 9.4.2016 do zaplatenia a nahradíť trovy konania, titulom nedodržania dohodnutých podmienok, vyplývajúcich zo Zmluvy o pôžičke evidenčné číslo 6187339 /ďalej Zmluva/, uzavretej s právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 28.9.2014. Žalobca na preukázanie tvrdných skutočností preložil listinné dôkazy procesného útoku, a to Zmluvu, podmienky k zmluve o poskytovaní pôžičky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku zo dňa 27.1.2016 (prevzatú žalovaným 2.2.2016), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.3.2016.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 24.5.2019, č.k. 24Csp 5/2019-48, právoplatným 17.6.2019, súd pripustil, aby do konania na miesto dovtedajšieho žalobcu Všeobecnej úverovej banky, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 vstúpila ako žalobca spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, a to na základe návrhu žalobcu a súhlasu jeho právneho predchodcu, nakoľko Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 sa stal žalobca právnym nástupcom Všeobecnej úverovej banky, a.s., predmetná pohľadávka bola v postúpení špecifikovaná číslom zmluvy - 6187339. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanému postupcom oznámené listom zo dňa 18.4.2019.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu ako poskytovateľ uzavrel dňa 28.9.2014 so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 5.000,-€ na zakúpenie spotrebného tovaru, peňažné prostriedky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach v počte 60 vo výške 155,23€, so splatnosťou prvej splátky 20.10.2014, konečnou splatnosťou pôžičky 9/2019, pri priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov 18,01%, s ročnou úrokovou sadzbou 27,41%, celková suma pôžičky predstavovala podľa žalobcu spolu s nákladmi spotrebiteľa sumu 9.313,80€. Podľa prehľadu platobnej disciplíny žalovaný z poskytnutej finančnej pôžičky do dňa podania žalobného návrhu zaplatil právnenému predchodcovi žalobcovi čiastku 2.017,99€, svoju povinnosť dodržiavať splátkový kalendár neplnil žalovaný riadne a včas. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.1.2016 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na uhradenie dlžnej pohľadávky, a to neodkladne a upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Žalovaný na výzvu nereagoval ani čiastočnou úhradou dlžnej pohľadávky, ku dňu 26.3.2016 právny predchodca žalobcu predmetný úver zosplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 6.833,20€, pozostávajúcu zo súčtu predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu a sumu po zosplatnení, z ktorej čiastky právny predchodca žalobcu odpočítal žalovaným uhradenú časť na istine vo výške 2.017,99€.

5. Žalovaný do zápisnice súdu priznal, že právny predchodca žalobcu mu poskytol v roku 2014 peňažnú pôžičku vo výške 5.000,-€, z ktorej splatil 2.017,99€. V tom čase mal dobre platené pracovné miesto, neskôr musel zo zdravotných dôvodov ukončiť prácu, nasledoval rozvod manželstva. V súčasnosti je dva roky nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce, pracuje brigádnicky. Platí súdom určené výživné na maloletú dcéru z prvého manželstva vo výške 253,-€ mesačne, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani hnutelnú vec vyššej hodnoty. S terajšou manželkou (manželstvo uzavreli 16.3.2019) bývajú v podnájme, manželka pracuje ako čašníčka, deti spolu nemajú. Požiadal súd o možnosť zaplatiť žalobcovi dlžné peniaze formou mesačných splátok vo výške 30,-€, ktoré by zvládal pri súčasnej nepriaznivej finančnej situácii splácať.

6. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel súd k nasledovnému právnenému záveru:

7. Podľa §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka /OZ/ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

8. Podľa §52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

9. Podľa §52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa §52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa §53 ods. 1 veta prvá OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa / neprijateľná podmienka/.

12. Podľa §54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktorému tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

13. Podľa §3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa §1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere

vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa §2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

16 Podľa §9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

17. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že občan ako spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok vopred určených dodávateľom, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Vo všeobecných pravidlách pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách zákon stanovuje, že takého ustanovenia v zmluvách, spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Spotrebiteľské zmluvy ako zmluvy typové či adhézne, sú zmluvy, ktoré o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje podmienky jej realizácie. Návrh zmlúv býva často predtlačný na formulároch s tým že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať, môže návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. Dodávateľ je osoba konajúca pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je silnejšou zmluvnou stranou, ponúkajúcou spotrebiteľovi k spotrebe určitú vec, vrátane finančných prostriedkov, ktorej forma distribúcie je predmetom podnikania dodávateľa. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, predstavuje slabšiu zmluvnú stranu, nemôže vopred ovplyvniť pripravený návrh zmluvy. Zákon zakotvuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ku ktorým patrí aj predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere. Vychádza sa z predpokladu, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa všeobecne očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Zákon predpokladá, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. V súlade s prílohou Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zákon uvádza príkladne podmienky zakotvené v spotrebiteľských zmluvách, ktoré je potrebné považovať za neprijateľné. Podľa článku 5 uvedenej smernice všetky písomné ustanovenia spotrebiteľských zmlúv musia byť vyjadrené zrozumiteľne, v prípade nezrozumiteľnosti sa podmienka má vykladať v prospech spotrebiteľa. Podľa článku 4 ods. 2 smernice ak hlavný predmet zmluvy, cena alebo úhrada, prípadne tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom nie sú vyjadrené zrozumiteľne, je potrebné preskúmať, či tieto podmienky nie sú nekalé. Oprávnené pochybnosti o zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vzbudzuje absencia dôležitého a povinného údaju - ročnej percentuálnej miery nákladov.

18. Predmetná úverová zmluva obsahuje všetky potrebné náležitosti v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, účastníci zmluvného vzťahu sa predpísanou písomnou formou dohodli na predmete zmluvy, spôsobe úhrady, zmluva o úvere obsahuje potrebný údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, zmluva obsahuje všetky potrebné náležitosti v zmysle zákona a Smernice Rady č. 93/13/EHS.

19. Povahou občianskoprávny vzťah uzavretý medzi procesnými stranami patrí medzi právny vzťah spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je aplikovateľné, že práva dodávateľa vzniknuté na základe zmluvných podmienok, ktoré by mali podľa neskoršej právnej úpravy povahu tzv. neprijateľných, resp. neprimeraných podmienok a ktoré by tak boli s poukazom na ustanovenie §53 OZ ex lege neplatné, nemôžu požívať právnu ochranu. Splnenie zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného žalobca zabezpečil

úrokom z úveru vo výške 27,41% ročne. Žalobcom uplatňovaný nárok na zaplatenie uvedeného úroku má podľa názoru súdu povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle §53 ods. 1 a 4 OZ, keďže v danom prípade išlo medzi procesnými stranami jednoznačne o uzavretie spotrebiteľskej zmluvy, majúcej podobu formulárovej zmluvy s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny, bez možnosti žalovaného ovplyvniť znenie zmluvy, ak chce do zmluvného vzťahu vstúpiť. Ak je splnenie niektorej povinnosti zabezpečené v zmluve viacerými právnymi inštitútmi, je nevyhnutné v takej zmluve, ktorej obsah jedna strana nemá možnosť ovplyvniť, posúdiť primeranosť použitia viacnásobného zabezpečenia povinnosti, súd je k tomu v prípade spotrebiteľských zmlúv povolaný z úradnej povinnosti. Žalobcom požadovaný úrok z úveru predstavuje zmluvnú podmienku, zakladajúcu značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán z hľadiska jej kauzy, t.j. ekonomického dôvodu vedúceho k zakotveniu do zmluvy, nemôže podľa názoru súdu požívať ochranu a návrh, ktorý je v súdnom konaní uplatnený nárok z tohto práva vzniknutý, musí byť súdom zamietnutý. Výška úverových úrokov sa nejaví byť podľa názoru súdu v súlade s dobrými mravmi ako spôsobom uplatňovania práva, zodpovedajúcemu požiadavkám ustanovenia §3 ods. 1 OZ, oprávnené možno odoprieť takému výkonu práva navrhovateľa právnu ochranu.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca nemá oprávnený nárok na priznanie celej žalovanej istiny, nakoľko celková suma pôžičky predstavovala podľa žalobcu 9.313,80€, pričom žalobca poskytol žalovanému reálne len čiastku 5.000,-€, náklady spotrebiteľa teda predstavovali 4.313,80€, teda čiastku svoju výškou skoro zodpovedajúcu poskytnutým finančným prostriedkom. Žalobca neunesol dôkazné bremeno procesného útoku, keď nepreukázal jeho navýšenie pôžičky ani nepreukázal relevantný dôvod, pre ktorý by mala byť suma pôžičky podstatne vyššia oproti skutočne poskytnutým finančným prostriedkom, dôvod navýšenia neobsahuje ani uzavretá zmluva, nie je zrejmé, o aké náklady dodávateľa mala byť poskytnutá čiastka navýšená, veriteľ s dlžníkom sa nedohodli na takej zmluvnej podmienke. S poukazom na nedostatky uzavretého zmluvného vzťahu, neprijateľnú výšku úrokov z úveru súd dospel k záveru, že oprávnený nárok žalobcu predstavuje rozdiel medzi poskytnutou výškou úveru a sumou uhradenou zo strany žalovaného, t.j. priznanú sumu 2.982,01€ (5000 - 2017,99).

21. Podľa §517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

22. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania, výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. je úrok z omeškania stanovený dvojnásobkom diskontnej sadzby určenej Národnou bankou SR k prvému dňu omeškania. Podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., účinného od 1.1.2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, podľa nariadenia vlády SR č. 20/2013 Z.z., účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ak vzťah vznikol po 1.2.2013.

24. Žalovaný si nespĺnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok, žalobcovi vznikol nárok na úhradu zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne od štrnásteho dňa od zosplatnenia daného úveru z dôvodne žalovanej istiny až do zaplatenia.

25. O podmienkach platenia priznanej pohľadávky v splátkach súd rozhodol podľa §232 ods. 4 CSP.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa §255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešnou procesnou stranou vo výške 61,93%, žalovaný vo výške 38,07%, teda čistý procesný úspech žalobcu predstavuje 23,86%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolanie podlieha poplatkovej povinnosti v rovnakej výške ako za podanú žalobu.

V prípade neuhradenia priznanej pohľadávky zo strany povinného, môže oprávnený požiadať o exekučný výkon súdneho rozhodnutia.